

NEDERLANDSE
TAALUNIE

VOORZETTEN 41

LIJST VAN LANDNAMEN

Namen van landen, alsmede opgave van de daarbij behorende bijvoeglijke naamwoorden en inwoneraanduidingen en van de namen van de hoofdsteden

Officiële schrijfwijze voor het Nederlandse taalgebied

*Stichting Bibliographia Neerlandica
's-Gravenhage*

LIJST VAN LANDNAMEN

**NEDERLANDSE
TAALUNIE**

VOORZETTEN 41

LIJST VAN LANDNAMEN

**Namen van landen, alsmede opgave van
de daarbij behorende bijvoeglijke
naamwoorden en inwoneraanduidingen
en van de namen van de hoofdsteden**

**Officiële schrijfwijze voor het
Nederlandse taalgebied**

**Werkgroep Buitenlandse
Aardrijkskundige Namen**

Adviescommissie voor de Voorzeten:
F. Daems
G.J. van Roozendaal

© 1993 Nederlandse Taalunie

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Lijst

Lijst van landnamen : namen van landen, alsmede opgave van de daarbij behorende bijvoeglijke naamwoorden en inwoneraanduidingen en van de namen van de hoofdsteden : officiële schrijfwijze voor het Nederlandse taalgebied / [Werkgroep Buitenlandse Aardrijkskundige Namen]. - 's-Gravenhage : Stichting Bibliographia Neerlandica. - (Voorzeten, ISSN 0921-5719 ; 41)

Met reg.

ISBN 90-71313-49-2

NUGI 671

Trefw.: geografische namen ; spelling.

Druk: Enroprint B.V., Rijswijk

VOORZETTEN VAN DE NEDERLANDSE TAALUNIE

In de reeks *Voorzetten* verschijnen notities en rapporten over onderwerpen die de Nederlandse Taalunie ter harte gaan.

De afleveringen van de reeks zijn doorgaans geschreven in opdracht van de Nederlandse Taalunie. Dat betekent dat de keuze van de onderwerpen afkomstig is van die organisatie en soms ook de vraagstelling. De afleveringen verschijnen onder de naam van de auteur(s). De door de auteur(s) ingenomen standpunten geven immers niet noodzakelijkerwijze de opvatting weer van de Nederlandse Taalunie. Een adviescommissie adviseert over opname in de reeks.

De Nederlandse Taalunie is een intergouvernementele organisatie die in het leven is geroepen bij verdrag tussen Nederland en België. Zij heeft tot doel de integratie van Nederland en de Nederlandstalige gemeenschap in België op het gebied van de Nederlandse taal en letteren in de ruimste zin.

Het verdrag werd gesloten op 9 september 1980 te Brussel. Het werd vervolgens geratificeerd door het Nederlandse parlement en - krachtens de Belgische grondwetsherziening van augustus 1980 - door de Vlaamse Raad. De uitvoering van het verdrag is opgedragen aan de Nederlandse regering en aan de Vlaamse regering.

In de reeks *Voorzetten* van de Nederlandse Taalunie zijn reeds de volgende delen verschenen:

- 1 W. Haeseryn en J. de Rooij *Grammatica*
- 2 W. Haeseryn *Terminologie*
- 3 J. de Rooij en W. Haeseryn *Spelling en spellingregeling - wettelijke en bestuurlijke aspecten*
- 4 J. de Rooij *Spelling en spellingregeling - inhoudelijke aspecten*
- 5 F. Montens en A.G. Sciarone *De kennis van het Nederlands bij buitenlanders en de toetsing en certificering ervan - enkele voorlopige opmerkingen*
- 6 Werner Duthoy *Het Nederlands in de instellingen van de Europese Gemeenschap (uitverkocht)*
- 7 L. Beheydt *Het Certificaat Nederlands en Nederlands als tweede taal*
- 8 W. Haeseryn *Normen en taal*
- 9 Simon Verhallen *Lessen Nederlands voor anderstalige volwassenen in Nederland - een inventarisatie van cursussen naar doel en opbrengst (uitverkocht)*
- 10 Neri Sybesma-Knol en Karel Wellens *Enige volkenrechtelijke vragen rond de Nederlandse Taalunie*
- 11 Johan Leman, Karen Sergeijssels en Wim Geirnaerd *Lessen Nederlands voor anderstalige volwassenen in Vlaanderen en Brussel: een inventarisatie van cursussen naar profiel van cursisten en lesgevers*
- 12 *Witboek: Het stelsel van collectieve verticale prijsbinding van boeken in het Nederlandse taalgebied. Met bijlagen over de Franse en Engelse taalgebieden*
- 13 J. Leman, K. Sergeijssels en W. Geirnaerd *'Beter één certificaat in de hand...'*
- 14 T. Jansen, M. Overmaat, N. Rowan en B. Vandecasteele *Lerarenopleiders over literatuurdidactiek*
- 15 J. Thissen, D. Neyts en N. Rowan *Leraren over literatuuronderwijs*
- 16 Simon Verhallen *Certificaatexamens voor het vreemde talenonderwijs*
- 17 G. Janssens *Lexicografie en overheid: aanzet tot een woordenboekbeleid*
- 18 L. van de Poll *Bibliografie van lijsten met Nederlandstalige vakterminologie*
- 19 Karel Wellens *De Nederlandse Taalunie en de spelling: enige juridische beschouwingen*
- 20 *Rapport van de Werkgroep ad hoc Spelling*
- 21 Ludo Beheydt en Frank Jansen *Een normatief-pedagogische grammatica voor volwassenen*
- 22 *Mag het een ietsje meer zijn? Verslag van de Algemene Conferentie van de Nederlandse Taal en Letteren 1988*

- 23 Sjaak Kroon en Ton Vallen (red.) *Etnische minderheden en Nederlands als tweede taal in Nederland en Vlaanderen (uitverkocht)*
- 24 Rita Devos en Ludo Beheydt *Aanzet tot een grammaticaal woordenboek*
- 25 M. van Empel *Advies aan de Nederlandse Taalunie inzake de EEG-rechtelijke aspecten van een vaste boekenprijs (met Engelse en Franse vertaling)*
- 26 *Algemene Conferentie van de Nederlandse Taal en Letteren 1989; Taalzorg: Overheid en Burger I; onderzoeksverslagen door P.H.M. Smulders, W. Penninckx, G. Geerts & W. Smedts*
- 27 *Algemene Conferentie van de Nederlandse Taal en Letteren 1989; Taalzorg: Overheid en Burger II; Handelingen; Redactie: G. Geerts, J. Renkema, H. Schenk, W. de Vroomen*
- 28 Carlo van Baelen *Ontbreken van een vaste boekenprijs: gevolgen voor het Vlaamse boekenvak*
- 29 G. Fauconnier, J. Janssen, C. Peters en J. Stappers *Moelijkheden en drempels bij (TV-)co-producties van de BRT en de Nederlandse publieke omroepen*
- 30 G.W.J. Oosterholt *Belemmerende en bevorderende regelingen met betrekking tot het boekenverkeer in Nederland en België*
- 31 Tanja Janssen en Brigit Triesscheijn *Gebruik, inhoud en effectiviteit van taal- en literatuurmethoden in Nederland en Vlaanderen*
- 32 *Terminologie in het Nederlandse-taalgebied. Verslagen en rapporten over het eerste driejarenplan (1988-1990) van het Samenwerkingsverband Nederlandstalige Terminologie (SaNT). Red.: W. de Vroomen*
- 33 L. Beheydt (red.) *Taal en Omroep*
- 34 E. Baeten, S. Overfeldt en E. Nordlohne (red.) *De Nederlandse taal en letteren in een Europa zonder binnengrenzen*
- 35 *Literatuur ingeblikt: Verslag van de Algemene Conferentie van de Nederlandse Taal en Letteren 1990*
- 36 M. Wera (red.) *Het niet-universitair onderwijs Nederlands in de grensgebieden (Nedersaksen, Noordrijn-Westfalen en Frans-Vlaanderen). Handelingen van de Algemene Conferentie van de Nederlandse Taal en Letteren 1991*
- 37 *Van onbegrensd belang: de staat van het onderwijs Nederlands in Nederland en Vlaanderen. Rapport van de Taakgroep Nederlands*
- 38 *Terminologieleer: beleid en praktijk: Verslagen en rapporten van het Samenwerkingsverband Nederlandstalige Terminologie (SaNT). A.J. Vervoorn (red.).*
- 39 *Bibliografie van lijsten met Nederlandstalige vakterminologie: aanvullingen*

De Voorzeten zijn in Nederland verkrijgbaar bij de Stichting Bibliographia Neerlandica, Postbus 90751, 2509 LT 's-Gravenhage en in België bij Uitgeverij UGA, Stijn Streuvelsstraat 73, 8501 Kortrijk-Heule.

	VOORWOORD	9
1.	INLEIDING	13
	1.1 De plaats van de aardrijkskundige naam in de taal	13
	1.2 Het donorprincipe	13
	1.3 Donorprincipe tegenover exoniemen	14
	1.4 Officiële naam, hoofdstad	15
	1.5 Afgeleide bijvoeglijke naamwoorden en inwoneraanduidingen	16
2.	DE LIJST	19
	NOTEN	38
	BIJLAGE: Alfabetische lijst van hoofdsteden	41

VOORWOORD

Ten aanzien van de schrijfwijze van buitenlandse aardrijkskundige namen is tot op heden zeer weinig wettelijk geregeld. In de Nederlandse Spellingwet (1947) en het Belgische Spellingbesluit (1946) wordt ten aanzien van buitenlandse aardrijkskundige namen een en ander bepaald over de schrijfwijze van de -e- en -o- in open lettergrepen en over de schrijfwijze van de -sch-. Van een nadere regeling ter zake is in Spellingwet of Spellingbesluit geen sprake. De Woordenlijst van de Nederlandse Taal (1954), opgesteld in uitvoering van bovengenoemde Spellingwet en Spellingbesluit, bepaalt daarenboven het gebruik van het koppelteken en van hoofdletters.

Het ontbreken van een goede wettelijke regeling ter zake in het Nederlandstalige gebied heeft er toe geleid dat in het verleden instanties zoals de PTT, de Ministeries van Buitenlandse Zaken, de uitgeverijen van atlassen en de persbureaus, op verschillende tijdstippen verschillende lijsten hebben aangelegd die een normaliserend effect hebben gehad in het Nederlandse-taalgebied. Indien men tot voor kort zocht naar enige aanwijzing omtrent de juiste schrijfwijze ging men meestal te rade bij de 'Lijst van landennamen' (1980) van de Commissie voor de Spelling van Buitenlandse Aardrijkskundige Namen (CBAN). Zoals de toenmalige Minister van Onderwijs en Wetenschappen, de heer Pais, in het 'Ten geleide' van deze door hem aanbevolen CBAN-lijst verwoordde, kon de lijst om drie redenen niet wettelijk worden vastgesteld; ten eerste omdat destijds (1980) het Taalunieverdrag tussen Nederland en België nog niet was geratificeerd; ten tweede omdat de 'Lijst van landennamen' slechts een deelrapport van de CBAN betrof en de minister het ongewenst achtte dit rapport een wettelijke status te geven voordat de andere CBAN-rapporten zouden zijn verschenen; ten derde omdat de CBAN-lijst op de punten van aaneenschrijving en het gebruik van hoofdletters afweek van de voorschriften in de Woordenlijst van de Nederlandse Taal.

Afgezien daarvan was de CBAN bovendien een Nederlandse commissie, ingesteld door de Nederlandse Minister van Onderwijs en Wetenschappen. Voor haar lijst had zij echter wel advies ingewonnen van twee Vlaamse deskundigen.

In 1980 hebben het Koninkrijk der Nederlanden en het Koninkrijk België het Verdrag inzake de Nederlandse Taalunie gesloten. In 1982 werd het Taalunieverdrag geratificeerd.

De Taalunie heeft tot doel de integratie van Nederland en de Nederlandstalige gemeenschap in België op het gebied van de Nederlandse taal en letteren in de ruimste zin.

Artikel 4, lid d van het verdrag bepaalt dat een gemeenschappelijk beleid moet worden gevoerd met betrekking tot particuliere initiatieven op het gebied van woordenboeken, woordenlijsten en grammatica's. De financiële steun die de Taalunie aan Wolters-Noordhoff heeft verstrekt voor de publikatie van de Algemene Nederlandse Spraakkunst (ANS) van 1983, moet in dit kader worden gezien.

Als appendix is in de ANS een 'Lijst van aardrijkskundige namen en afleidingen daarvan' opgenomen. Deze lijst bevat zowel binnenlandse als buitenlandse aardrijkskundige namen.

Artikel 4, lid c van het verdrag bepaalt dat de Hoge Verdragsluitende Partijen besluiten tot: "het gemeenschappelijk bepalen van een gelijke terminologie ten behoeve van wetgeving en officiële publikaties". In het verlengde hiervan bepaalt artikel 5, lid e dat de Hoge Verdragsluitende Partijen, waar zij dit nodig achten, gezamenlijk de instelling van databanken op het gebied van de terminologie en het opstellen van woordenlijsten zullen bevorderen. Het ligt dan ook op de weg van de Taalunie normaliserend op te treden ten aanzien van de schrijfwijze van buitenlandse aardrijkskundige namen.

Het vaststellen van namen is, evenals het vastleggen van terminologie en nomenclatuur, allereerst een kwestie van afspraak en pas in de tweede plaats een kwestie van spelling. Dit geldt ook voor de schrijfwijze van buitenlandse aardrijkskundige namen. In de eerste plaats dient bij normalisatie te worden bepaald of er voor een Nederlandse benaming (exoniem), dan wel voor de lokale (of internationale) benaming voor het buitenlandse geografische object wordt gekozen. Pas wanneer voor een exoniem is gekozen, wordt de schrijfwijze ook een kwestie van spelling; de schrijfwijze moet dan beantwoorden aan de hierboven reeds aangehaalde wettelijke spellingvoorschriften voor het Nederlands. Deze visie wordt ondersteund door het Samenwerkingsverband Nederlandstalige Terminologie (SaNT) en de Werkgroep ad hoc Spelling die beide onder auspiciën van de Taalunie werk(t)en (brief NV/DF/SaNT van 27 oktober 1986 aan de Algemeen Secretaris van de Taalunie; Rapport van de Werkgroep ad hoc Spelling (1989), paragraaf 1.2.3.).

Gezien artikel 4, lid b van het verdrag is de Taalunie tevens verantwoordelijk voor "het gemeenschappelijk bepalen van de officiële spelling en spraakkunst van de Nederlandse taal". Dit verdragsartikel, alsmede de hierboven aangehaalde andere artikelen ter zake, dekken daarmee de gehele problematiek van de schrijfwijze van de buitenlandse aardrijkskundige namen.

Naar aanleiding van de oordeelsvorming in het SaNT en de Werkgroep ad hoc Spelling, alsmede naar aanleiding van adviezen ter zake van de Raad voor de Nederlandse Taal en Letteren, heeft de Algemeen Secretaris van de Nederlandse Taalunie op 28 november 1988 de Werkgroep Buitenlandse Aardrijkskundige Namen ingesteld.

Zij werd als volgt samengesteld:

voorzitter :	Prof. dr. D.P. Blok	(Universiteit van Amsterdam)
secretaris :	drs. C.G.M. Braspenning	(Algemeen Secretariaat Nederlandse Taalunie)
leden :	de heer J.P. van Groesen	(ANP)
	dr. lic. F. Hintjens	(Ministerie Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, België)

mr. J.J. Jonker Roelants	(Ministerie Buitenlandse Zaken, Nederland), later vervangen door diens collega drs. G.P. Visser
prof. dr. F.J. Ormeling jr. de heer P.J. van Puffelen	(Geografisch Instituut RU Utrecht (Afdeling Nederlandse Vertalingen van de Europese Commissie), later vervangen door diens collega, lic. K. Boumann
dr. R. Rentenaar	(P.J. Meertens-Instituut Amsterdam)
prof. dr. K. Roelands	(Em. KU Leuven)
de heer B. van de Voorde	(Persagentschap Belga)

De Werkgroep kreeg de volgende taken opgedragen:

1. Uitgaande van de CBAN-'Lijst van landennamen', het opstellen van een lijst van landnamen, daarvan afgeleide bijvoeglijke naamwoorden, inwonersnamen en namen van hoofdsteden.
2. Het doen van voorstellen inzake de relatieve wenselijkheid en mogelijkheid van een lijst bevattende de genormaliseerde beschrijving van andere buitenlandse aardrijkskundige namen dan onder taak 1 bedoeld.

De Algemeen Secretaris van de Taalunie heeft de Werkgroep tevens opdracht gegeven, zich bij het vervullen van haar taak te houden aan de Spellingwet (1947), het Spellingbesluit (1946) en de Woordenlijst van de Nederlandse Taal (1954) en rekening te houden met de resoluties 6 en 13 van de 'Fifth United Nations Conference on Standardization of Geographical Names' (Montreal, 18-31 augustus 1987).

In juni 1989 heeft de Werkgroep haar eerste taak voorlopig afgerond. Het resultaat hiervan, de 'Lijst van landnamen'¹ werd op 4 juli 1989 aangeboden aan de Algemeen Secretaris van de Taalunie. Op 22 augustus 1989 heeft de Algemeen Secretaris de lijst ter erkenning aangeboden aan het SaNT. In het kader van zijn erkenningsprocedure heeft het SaNT de lijst tot 1 februari 1990 ter inzage gelegd. Het SaNT ontving commentaar op de lijst van diverse personen en instellingen. Het SaNT heeft dit commentaar, onder begeleiding van een advies ter zake, naar de Algemeen Secretaris verstuurd. In het kort komt het SaNT-advies er op neer dat de erkenning van de Lijst van landnamen wordt opgeschort in afwachting van de verwerking door de Werkgroep van de binnengekomen reacties.

Op basis van het SaNT-advies heeft de Algemeen Secretaris op 13 februari 1990 aan de Werkgroep voorgesteld om:

- de ingekomen kritiek te behandelen en van beargumenteerd commentaar te voorzien en de lijst naar aanleiding daarvan eventueel te wijzigen;
- de lijst uit te breiden met land- en gebiedsnamen die wel zijn opgenomen in ISO-norm 3166, maar niet in de Lijst van landnamen; de lijst uit te breiden met een kolom voor de officiële landnamen.

¹ Ter aanduiding van de naam van een land gebruikt de Werkgroep de term landnaam, in de vorm zoals die door Van Dale wordt aanbevolen. In deze samenstelling komt geen tussenklank -e(n)- voor, omdat het de eigenaam van een aardrijkskundige eenheid betreft, waarbij een dergelijke tussenklank nooit optreedt; vergelijk plaatsnaam, straatnaam, riviernaam, huisnaam, enz.

Op 9 maart 1990 heeft de Werkgroep aan de Algemeen Secretaris meegedeeld deze voorstellen te zullen aanvaarden, waarop zij hem op 20 november 1991 een bijgewerkte versie heeft doen toekomen van de 'Lijst van Landnamen' met bijbehorend commentaar op de tot dan toe geleverde kritiek. De Algemeen Secretaris heeft vervolgens op 7 december 1990 deze nieuwe versie aan het SaNT ter erkenning voorgelegd. Op 17 juni 1991 heeft het SaNT meegedeeld dat het de Lijst heeft besproken, maar nog niet heeft willen goedkeuren omdat het de verdere opinievorming van de overige organen van de Nederlandse Taalunie dienaangaande wilde afwachten. In dezelfde geest heeft het Comité van Ministers op 7 oktober 1991 besloten eerst het advies in te winnen van de Raad voor de Nederlandse Taal en Letteren, alvorens een eigen standpunt te bepalen. Op 8 november 1991 heeft de Raad aan het Comité van Ministers geadviseerd de Lijst niet te erkennen en de Algemeen Secretaris opdracht te geven met de Werkgroep in overleg te treden over een bijstelling van de Lijst op een aantal controversiële punten. Het Comité van Ministers heeft dit advies overgenomen en op 3 december 1991 aan de Algemeen Secretaris opdracht gegeven dienovereenkomstig te handelen.

Het verzoek van de Algemeen Secretaris om bijstelling van de Lijst in overeenstemming met de wensen van het Comité van Ministers is voor enkele leden van de Werkgroep aanleiding geweest zich terug te trekken. De overige leden hebben besloten de werkzaamheden voort te zetten en de Lijst zodanig bij te stellen dat er een gerede kans leek te zijn dat zij voor erkenning in aanmerking zou kunnen komen. De nieuwe samenstelling is als volgt:

voorzitter:	dr. R. Rentenaar	(P.J. Meertens-Instituut Amsterdam)
secretaris:	dr. G. Verhoeven	(de Nederlandse Taalunie)
leden :	prof. dr. K. Roelandts	(Em. KU Leuven)
	de heer P. Cockx	(Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap)
	de heer J.P. van Groesen	(ANP)
	prof. dr. W. van Langendonck	(KU Leuven)
	de heer R. de Neef	(Persagentschap Belga)
	drs. G.P. Visser	(Ministerie van Buitenlandse Zaken)
	lic. K. Boumann	(Commissie Europese Gemeenschappen)

De hier voor u liggende 'Lijst van Landnamen' is het resultaat van de pogingen van de Werkgroep haar opdracht, zoals die was geformuleerd bij haar oprichting (blz.4), te verenigen met de commentaren die zij uit de Nederlandse Taalgemeenschap heeft ontvangen.

De voorzitter van de Werkgroep
Buitenlandse Aardrijkskundige
Namen

(Dr. R. Rentenaar)

De secretaris van de Werkgroep
Buitenlandse Aardrijkskundige
Namen

(Dr. G. Verhoeven)

1. INLEIDING

1.1 *De plaats van de aardrijkskundige naam in de taal*

De aardrijkskundige naam is een eigennaam en heeft als zodanig zijn speciale plaats in de taal. Het is zijn functie te verwijzen naar een, principieel uniek, geografisch object. Voor een optimale vervulling van die functie in het maatschappelijk verkeer is het van belang dat er eensgezindheid bestaat onder de taalgebruikers over de vorm waarin zij die naam wensen te gebruiken. Dit geldt in het bijzonder voor de geschreven vorm, die ongeacht de tekstsoort, kaart, dag- of weekblad, reiswijzer, postadres, databestand enz., steeds gelijk dient te zijn.

De aparte positie van de aardrijkskundige naam betekent echter niet dat hij niet interfereert met andere sectoren van de taal. Net als ieder ander woord is een naam een tekstfragment, dat om een orthografisch kader vraagt als het op schrift moet worden gesteld. Het probleem met buitenlandse aardrijkskundige namen in Nederlandse teksten is echter dat zij van oorsprong geen deel uitmaken van onze taalvoorraad. In beginsel zou hun schrijfwijze dus ook niet onderworpen hoeven te worden aan onze spellingregels. Die opvatting strookt evenwel niet met de praktijk van eeuwen, waarin buitenlandse aardrijkskundige namen in Nederlandstalige teksten zijn gebruikt en daarbij een vorm hebben gekregen die in de eerste plaats is aangepast aan de uitgangspunten van onze spelling, maar waarbij soms ook vertaling heeft plaatsgevonden van naamdelen die hun homoniemen hadden in de Nederlandse woordvoorraad. Dergelijke vormen in een taal voor buitenlandse aardrijkskundige namen duidt men sinds enkele decennia aan als "exoniemen". Exoniemen moeten beschouwd worden als Nederlandse namen en dus als Nederlands taalgoed.

1.2 *Het donorprincipe*

Uitgaande van het gegeven dat de belangrijkste functie van een aardrijkskundige naam zijn herkenbaarheid is, dient - zowel nationaal als internationaal - gestreefd te worden naar één uniforme schrijfwijze van de buitenlandse aardrijkskundige namen. De resoluties 6 en 13 van de 'Fifth United Nations Conference on Standardization of Geographical Names' (Montreal, 18-31 augustus 1987), eerder in dit kader aangenomen, sluiten hierbij aan.

In deze resoluties wordt grote nadruk gelegd op het 'donorprincipe'. Dit houdt in dat men uitgaat van de officiële naam, hetzij zoals hij in de taal van het land zelf in Latijns schrift wordt geschreven, hetzij zoals hij in Latijns schrift wordt getranscribeerd volgens een door het land zelf aanbevolen transcriptiesysteem. Aangezien het tot haar officiële taak behoorde rekening te houden met de betreffende resoluties, heeft de Werkgroep het donorprincipe een belangrijke rol laten spelen bij de vaststelling van de schrijfwijze van de landnamen en de namen van de hoofdsteden.

gaan door een geografische afleiding of een richtingaanduiding heeft de Werkgroep met betrekking tot het eerste woord gekozen voor een exonymische vorm (*Frans, Arabische, Noordelijk, West*).

In een aantal gevallen heeft de Werkgroep gekozen voor een exonymische vorm als het om het laatste deel van een naam ging. Dit is gebeurd bij samenstellingen met het woord *-eiland(en)* en bij appositionele verbindingen van een aardrijkskundige naam gevolgd door het woord *-stad*.

Het Arabische woord *al-* of *el-*, dat met sommige begin-medeklinkers assimileert, wordt in de Lijst weggelaten, omdat dit voorvoegsel het vinden van namen op een kaart of in een index bemoeilijkt. Er wordt derhalve niet *Ar Riyad* geschreven, maar *Riyad*.

Bij de landnamen wordt het lidwoord *de* alleen geschreven wanneer het al dan niet voorkomt in combinatie met het voegwoord *en*, alsmede wanneer de desbetreffende landnaam een meervoudsvorm is. In de Lijst zien we daarom *Saint Vincent en de Grenadines* en *Comoren, de*. Bij de officiële namen worden de lidwoorden *de* of *het* steeds geschreven waar dat nodig is.

1.3 Donorprincipe tegenover exoniemen

Het donorprincipe staat in de Nederlandse-taalgemeenschap op gespannen voet met de exonymische praktijk. Weliswaar is het aantal exoniemen in de loop der eeuwen afgenomen - *Pleimuyden* en *Abberdaan* hebben hun langste tijd gehad -, tegelijkertijd blijkt er een sterke wens te leven tot exonymische assimilatie van buitenlandse aardrijkskundige namen die meer recentelijk binnen onze gezichtskring zijn gekomen. Dit uit zich in de weergave van bepaalde klanken in een vorm die afwijkt van de schrijfwijze die daarvoor in de meeste ons omringende landen gangbaar is. Daarbij is vooral te wijzen op de weergave van *ay* in Arabische namen (*Bahrayn*) door de Nederlandse *ei* (*Bahreïn*) en de weergave van de internationaal veel toegepaste *u* (*Kuweit*) door de Nederlandse *oe* (*Koeweit*). Verder blijkt er een sterke weerstand te bestaan tegen in het Nederlands ongebruikelijke diakritische tekens en lettercombinaties die als verwarrend worden ervaren.

Krachtens haar opdracht was de Werkgroep verplicht aan het donorprincipe een hoge prioriteit toe te kennen. Dit was tevens de wens van bepaalde groepen 'grootgebruikers' van buitenlandse aardrijkskundige namen, zoals nieuwsagentschappen en kartografen. In de loop van haar werkzaamheden heeft de Werkgroep echter ervaren dat een al te rigoureuze doorvoering van het donorprincipe wellicht tot de opstelling van een consequente Lijst zou voeren, maar niet tot een die zou kunnen rekenen op aanvaarding door de meerderheid van de Nederlandse-taalgemeenschap.

Het vaak indringende schriftbeeld van sommige donornamen zou ongetwijfeld in brede kringen weerstanden oproepen en daarmee de kans op aanvaarding van de Lijst verkleinen. Om dit te vermijden heeft de Werkgroep dan ook besloten waar nodig op een soepeler manier met het donorprincipe om te gaan dan aanvankelijk in

nodig op een soepeler manier met het donorprincipe om te gaan dan aanvankelijk in de bedoeling lag.

In betwiste gevallen is gekozen voor de donornaam, tenzij die aanleiding geeft tot een afwijkende uitspraak of tenzij er een algemeen aanvaard exoniem bestaat. In de praktijk betekent dit, dat de uitspraak een aantal keren bepalend is geweest bij de vaststelling van de schrijfwijze van een naam, onder meer bij de keuze tussen de uitgang *-ie* of *-ia* in landnamen. Naast *Namibië* vindt men in de lijst dus *Bolivia* en naast *Filipijnen* (uitgesproken met *ie*) *Manilla* (uitgesproken met *i*). In het geval van *Sudan* is gekozen voor de donornaam, omdat deze beter beantwoordt aan de huidige uitspraak dan het exoniem.

Bij bepaalde klinkers of klinkercombinaties, zoals bij *-u/-oe-*, *-ay/-ei-*, *-ya/-ia-* en *-yo- / -io-*, is per naam gekeken, in hoeverre het donorprincipe kon worden gehandhaafd of een exonymische vorm moest worden gekozen. Zo heeft de Werkgroep onder meer besloten tot *Burundi*, *Uganda*, *Kenya* en *Tokyo*. Namen als *Boedapest*, *Beiroet*, *Koeweit* en *Kameroen* zijn evenwel in hun exonymische vorm opgenomen.

De Werkgroep is er zich van bewust dat de 'Lijst van landnamen' in de ogen van velen misschien vooral wordt gekenmerkt door compromissen en niet zo zeer door principiële zuiverheid. Dat is een gevolg van het feit dat haar keuzes noodgedwongen soms eerder bepaald zijn door overwegingen van politieke haalbaarheid dan van naamkundige wenselijkheid. De Werkgroep heeft zich immers voortdurend moeten afvragen of doorvoering van het donorprincipe, zoals haar was opgedragen, wel tot aanvaardbare resultaten zou leiden. Tegelijkertijd hoopt zij echter een instrument te hebben geleverd dat voor de taalgebruikers in Nederland en Vlaanderen bruikbaar is en daarmee kan bijdragen tot het herstel van de rust op het gebied van de schrijfwijze van de buitenlandse aardrijkskundige namen.

1.4 Officiële naam, hoofdstad

De Werkgroep heeft zich niet beperkt tot het vaststellen van de schrijfwijze van de landnaam zonder meer, maar heeft tevens aangegeven welke de officiële vorm van de naam van dat land zou moeten zijn in diplomatieke context. Hoewel hierbij is gestreefd naar consequentie, is dit niet altijd mogelijk gebleken. Sommige schrijfwijzen waren namelijk reeds bepaald door bestaande afspraken in internationaal verband. Wellicht ten overvloede zij hier nog opgemerkt, dat de Werkgroep zich onthoudt van een politiek oordeel over de termen waarmee de officiële namen zijn gevormd.

Ten aanzien van de vraag, welke stad als hoofdstad van een land geldt, heeft de Werkgroep zich laten leiden door de opgaven van de vertegenwoordigers van de ministeries van Buitenlandse Zaken en van de Europese Commissie in haar midden.

1.5 Afgeleide bijvoeglijke naamwoorden en inwoneraanduidingen

In een aantal gevallen vormt de inwoneraanduiding het uitgangspunt voor de vorming van een landnaam. De landnaam wordt dan gevormd door toevoeging van een Nederlands woord of achtervoegsel; vgl. *Fin(s)/Finland, Bulgaar/Bulgarije en Zweed/Zweden*.

Meestal is de situatie echter omgekeerd. De inwoneraanduiding en ook het bijvoeglijk naamwoord worden afgeleid van de landnaam door toevoeging van een achtervoegsel. Zo ontstaan bijvoeglijke naamwoorden met achtervoegsels als *-aans, -ees, -s, -isch* en inwoneraanduidingen met achtervoegsels als *-aan, -ees, -iër, en -er*. Het gebruik van deze achtervoegsels in afleidingen van aardrijkskundige namen is een nog steeds toepasbaar grammaticaal proces in het Nederlands.

De vrouwelijke inwoneraanduiding wordt afgeleid van het bijvoeglijk naamwoord door toevoeging van *-e*. Naast *Russische* is echter ook *Russin* gebruikelijk, naast *Franse* het leenwoord *Française*.

Wanneer een landnaam of de naam van een regio eindigt op *-eiland(en)*, hebben de corresponderende inwoneraanduiding en het bijvoeglijke naamwoord respectievelijk de afleiding *-er* en *-s* gekregen. Dit geldt uiteraard niet wanneer de land- of regionaam zo complex is dat een omschrijving voor zowel het bijvoeglijke naamwoord als de inwoneraanduiding beter op zijn plaats is.

Afgeleide bijvoeglijke naamwoorden en inwoneraanduidingen hebben zelf geen status als eigennaam. In principe hoeft bij hun vorming dus geen rekening te worden gehouden met het donorprincipe. Desondanks komen in de Lijst afleidingen en inwoneraanduidingen voor als *Bhutaans/Bhutaan* en *Qatarees/Qatarees*. Dit is in die zin niet consequent dat het eerste gedeelte van de naam niet-Nederlands is, terwijl het tweede gedeelte van de naam wel Nederlands is. Een totale vernederlandsing van de bovenstaande bijvoeglijke naamwoorden en inwoneraanduidingen zou echter leiden tot een zodanig verschil met de vorm van de landnaam dat dit verwarring zou scheppen:

Bhutan	Boetaans	Qatar	Katarees
	Boetaan		Katarees

In de Lijst zijn alleen bijvoeglijke naamwoorden en inwoneraanduidingen opgenomen die op dit moment worden toegepast en niet die welke in de eerste plaats met ouder of groepsgebonden taalgebruik worden geassocieerd, zoals *Maltezer, Griekin, Fransoos, Spanjool, Polak*.

Het kan voorkomen dat een bijvoeglijk naamwoord en/of een inwoneraanduiding terrein verliest ten opzichte van een ander bijvoeglijk naamwoord en/of een inwoneraanduiding. Door de geleidelijkheid van dit proces bestaat er een periode waarin twee varianten naast elkaar worden gehanteerd. Wanneer dit het geval is, zijn deze

noot, dan betekent dit dat beide varianten - naar het oordeel van de Werkgroep - even frequent worden gebruikt.

Opmerkelijk is de relatief snelle introductie in het Nederlandse-taalgebied van de afleiding *-i* bij aanduidingen voor inwoners van landen uit het Midden-Oosten. Deze afleiding blijkt zelfs al in het Nederlands produktief te zijn. In de Lijst zijn alleen die inwoneraanduidingen met een afleiding op *-i* opgenomen, die reeds sterk zijn ingeburgerd in het Nederlandse-taalgebied. Het betreft hier bijvoorbeeld inwoneraanduidingen als *Pakistani, Israëli en Saudi*.

2. DE LIJST

In de hierna volgende lijst is uitgegaan van de landen en regio's die zijn opgenomen in de lijst van landen en regio's uit 1988 van de International Organization for Standardization (ISO): ISO 3166:1988 (E/F).

De Werkgroep heeft haar werkzaamheden uitgevoerd in een periode van turbulente staatkundige ontwikkelingen, zoals de eenwording van de beide Duitslanden, en het uiteenvallen van de Sovjetunie en Joegoslavië. Het zou dus kunnen zijn dat op het moment dat deze Lijst van landnamen wordt gepubliceerd, een aantal officiële namen daaruit reeds zijn achterhaald door de feiten. De Werkgroep is in principe uitgegaan van de staatkundige situatie ten tijde van de afronding van haar werkzaamheden. Dat wil zeggen maart 1993. Daarnaast heeft zij echter een aantal namen opgenomen van landen waarvan het officiële karakter op dit moment nog ter discussie staat of die hun officiële status zeer recent hebben verloren. Het zal ongetwijfeld nodig blijken de Lijst op dit punt periodiek bij te stellen.

Zoals in het voorwoord reeds aangegeven, is voor de schrijfwijze van de buitenlandse aardrijkskundige namen primair uitgegaan van de CBAN-Lijst van landnamen (1980). Daarnaast zijn de volgende lijsten geraadpleegd:

- 'Lijst van aardrijkskundige namen en afleidingen daarvan' uit de Algemene Nederlandse Spraakkunst (1984), Wolters-Noordhoff Groningen, Wolters Leuven;
- 'Ontwerp-Aanvullende Regelingen voor de schrijfwijze van het Nederlands' van het Comité Schrijfwijze Nederlands, Nederlandse vertaalafdelingen van de Commissie en de Raad van de Europese Gemeenschappen, Brussel 1979;
- 'Pays et capitales du monde' uit het 'Bulletin d'information de l'Institut Géographique National', 4e editie, november 1986 uitgegeven door de Commission de Toponymie van het Institut Géographique National (IGN), Parijs, 1986;
- 'Schrijfwijze van buitenlandse namen' (1987) van het Algemeen Nederlands Persbureau (ANP), uitgegeven door de Staatsuitgeverij, Den Haag, 1987;
- 'Spelling Aardrijkskundige Namen', document IX/2975/85-NL van de Nederlandse vertaalafdelingen van de Commissie en de Raad van Europese Gemeenschappen, Brussel, 1985;
- 'Working paper' no. 45 (30 september 1986) van de 12e zitting van de United Nations Group of Experts on Geographical Names, Genève, 1986.

Omdat het hier strikt genomen een lijst van buitenlandse aardrijkskundige namen betreft, zijn Nederland en België niet in de Lijst opgenomen.

Het komt voor dat achter de naam van een bepaalde regio geen inwoneraanduiding en geen naam van een hoofdstad zijn opgenomen. Het zal duidelijk zijn dat er in dat geval geen sprake is van permanente bewoning van het betreffende gebied.

Land	officiële naam, hoofdstad	bijvoeglijk naamwoord	inwoner- aanduiding
Afghanistan	de Islamitische Republiek Afghanistan, Kabul	Afghaans	Afghaan
Albanië	de Republiek Albanië, Tirana	Albanees	Albanees
Algerije	de Democratische Volksrepubliek Algerije, Algiers	Algerijns	Algerijn
Amerikaans- Samoa	het Territorium Samoa, Pago Pago	Amerikaans- Samoaans	Amerikaans- Samoaan
Amerikaanse Maagdeneilanden, de	het Territorium de Maagdeneilanden, Charlotte Amalie	omschrijving	omschrijving
Andorra	het Vorstendom van Andorra, Andorra la Vella	Andorrees	Andorrees
Angola	de Volksrepubliek Angola, Luanda	Angolees	Angolees
Anguilla	idem, The Valley	Anguillaans	Anguillaan
Antarctica	idem	Antarctisch	
Antigua en Barbuda	idem, Saint John's	omschrijving	omschrijving
Argentinië	de Republiek Argentinië, Buenos Aires	Argentijns	Argentijn
Armenië	idem, Jerevan	Armeens	Armeniër
Aruba	idem, Oranjestad	Arubaans	Arubaan
Australië	het Gemenebest Australië, Canberra	Australisch	Australiër

Land	officiële naam, hoofdstad	bijvoeglijk naamwoord	inwoner- aanduiding
Azerbeidzjan	idem, Bakoe	Azerbeidzjaans	Azerbeidzjaan Azeri
Bahama's, de	het Gemenebest der Bahama-eilanden, Nassau	Bahamaans	Bahamaan
Bahrein	de Staat Bahrein, Manamah	Bahreins	Bahreiner
Bangladesh	de Volksrepubliek Bangladesh, Dhaka	Bengalees	Bengalees
Barbados	idem, Bridgetown	Barbadaans	Barbadaan
Belau	de Republiek Belau, Koror	Belaus	Belauer
Belize	idem, Belmopan	Belizaans	Belizaan
Benin	de Volksrepubliek Benin, Porto-Novo	Benins	Beniner
Bhutan	het Koninkrijk Bhutan, Thimphu	Bhutaans	Bhutaan
Birma [zie Myanmar]			
Bolivia	de Republiek Bolivia, La Paz, Sucre ¹	Boliviaans	Boliviaan
Bosnië - Herzegovina	idem, Sarajevo	Bosnisch	Bosniër
Botswana	de Republiek Botswana, Gaborone	Botswaans	Botswaan
Brazilië	de Federale Republiek Brazilië, Brasilia	Braziliaans	Braziliaan

Land	officiële naam, hoofdstad	bijvoeglijk naamwoord	inwoner- aanduiding
Brits Territorium in de Indische Oceaan, het	idem	omschrijving	omschrijving
Britse Maagdeneilanden, de	idem, Road Town	omschrijving	omschrijving
Brunei	het Sultanaat Brunei, Bandar Seri Begawan	Bruneis	Bruneier
Bulgarije	de Republiek Bulgarije, Sofia	Bulgaars	Bulgaar
Burkina Faso	de Republiek Burkina Faso, Ouagadougou	Burkinees	Burkinees
Burundi	de Republiek Burundi, Bujumbura	Burundees	Burundees
Cambodja²	Democratisch Cambodja; Democratisch Kampuchea, Phnom Penh	Cambodjaans; Kampucheaans	Cambodjaan; Kampuchean
Canada	idem, Ottawa	Canadees	Canadees
Caymaneilanden, de	idem, Georgetown	Caymaneilands	Caymaneilander
Centraalafrikaanse Republiek, de	idem Bangui	Centraalafrikaans	Centraalafrikaan
Chili	de Republiek Chili, Santiago	Chileens	Chileen
China	de Volksrepubliek China, Peking ³	Chinees	Chinees

Land	officiële naam, hoofdstad	bijvoeglijk naamwoord	inwoner- aanduiding
Christmaseiland	het Territorium Christmaseiland, Flying Fish Cove	Christmaseilands	Christmaseilander
Colombia	de Republiek Colombia, Bogota	Colombiaans	Colombiaan
Comoren, de	de Federale Islamitische Bondsrepubliek der Comoren, Moroni	Comorees	Comorees
Congo	de Volksrepubliek Congo, Brazzaville	Congolees	Congolees
Cookeilanden, de	idem, Avarua	Cookeilands	Cookeilander
Costa Rica	de Republiek Costa Rica, San José	Costaricaans	Costaricaan
Cuba	de Republiek Cuba, Havana	Cubaans	Cubaan
Cyprus	de Republiek Cyprus, Nicosia	Cyprisch/ Cyriotisch	Cyprioot
Denemarken	het Koninkrijk Denemarken, Kopenhagen	Deens	Deen
Djibouti	de Republiek Djibouti, Djibouti	Djiboutiaans	Djiboutiaan
Dominica	het Gemenebest Dominica, Roseau	Dominicaans	Dominicaan
Dominicaanse Republiek, de	idem, Santo Domingo	Dominicaans	Dominicaan
Duitsland	de Bondsrepubliek Duitsland, Berlijn	Duits	Duitser

Land	officiële naam, hoofdstad	bijvoeglijk naamwoord	inwoner-aanduiding
Ecuador	de Republiek Ecuador, Quito	Ecuadoraans	Ecuadoraan
Egypte	de Arabische Republiek Egypte, Caïro	Egyptisch	Egyptenaar
El Salvador	de Republiek El Salvador, San Salvador	Salvadoraans	Salvadoraan
Equatoriaal-Guinea	de Republiek Equatoriaal-Guinea, Malabo	Equatoriaal-guinees	Equatoriaal-guineeër
Estland	de Republiek Estland, Tallinn	Estlands ⁴	Estlander, Est
Ethiopië	de (Democratische) Volksrepubliek Ethiopië, Addis Abeba	Ethiopisch	Ethiopiër
Faeröer, de	idem, Thorshavn	Faeröers	Faeröerder
Falklandeilanden, de	de Falklandeilanden en Onderhorigheden, Stanley	Falklandeilands	Falklandeilander
Fiji	idem, Suva	Fijisch	Fijjër
Filipijnen, de⁵	de Republiek der Filipijnen, Manilla	Filipijns	Filipijn
Finland	de Republiek Finland, Helsinki/Helsingfors	Fins	Fin
Frankrijk	de Franse Republiek, Parijs	Frans	Fransman mv: Fransen vrl: Franse/ Française mv: Fransen/ Françaises

Land	officiële naam, hoofdstad	bijvoeglijk naamwoord	inwoner-aanduiding
Franse Zuidelijke en Zuidpoolgebieden, de	idem	omschrijving	
Frans-Guyana	het Departement Guyana, Cayenne	Frans-Guyaans/ Frans-Guyanees ⁶	Frans-Guyaan/ Frans-Guyanees
Frans-Polynesië	idem, Papeete	Frans-Polynesisch	Frans-Polynesiër
Gabon	de Republiek Gabon, Libreville	Gabonees	Gabonees
Gambia	de Republiek Gambia, Banjul	Gambiaans	Gambiaan
Georgië	idem, Tbilisi	Georgisch	Georgiër
Ghana	de Republiek Ghana, Accra	Ghanees	Ghanees
Gibraltar	idem, Gibraltar	Gibaltarees	Gibaltarees
Grenada	idem, Saint George's	Grenadaans	Grenadaan
Griekenland	de Helleense Republiek, Athene	Grieks	Griek
Groenland	idem, Nuuk	Groenlands	Groenlander
Groot-Brittannië [zie Verenigd Koninkrijk]			
Guadeloupe	het Departement Guadeloupe, Basse-Terre	Guadeloups	Guadelouper
Guam	het Territorium Guam, Agana	Guamees	Guamees

Land	officiële naam, hoofdstad	bijvoeglijk naamwoord	inwoner- aanduiding
Guatemala	de Republiek Guatemala, Guatemala-stad	Guatemalaans/ Guatemalteeks	Guatemalaan/ Guatemalteek
Guinee	de Republiek Guinee, Conakry	Guinees	Guineeër
Guinee-Bissau	de Republiek Guinee-Bissau, Bissau	Guinee-Bissaus	Guinee-Bissauer
Guyana	de Coöperatieve Republiek Guyana, Georgetown	Guyaans/Guyanees ⁷	Guyaan/Guyanees
Haïti	de Republiek Haïti, Port-au-Prince	Haïtiaans	Haitiaan
Honduras	de Republiek Honduras, Tegucigalpa	Hondurees	Hondurees
Hongarije	de Republiek Hongarije, Boedapest	Hongaars	Hongaar
Hongkong	idem, Hongkong	Hongkongs	Hongkonger
Ierland	Ierland, Dublin	Iers	Ier
IJsland	de Republiek IJsland, Reykjavik	IJslands	IJslander
India	de Republiek India, New Delhi	Indiaas ⁸	Indiër
Indonesië	de Republiek Indonesië, Jakarta	Indonesisch	Indonesiër
Irak	de Republiek Irak, Bagdad	Iraaks	Irakees/Iraki
Iran	de Islamitische Republiek Iran, Teheran	Iraans	Iraniër

Land	officiële naam, hoofdstad	bijvoeglijk naamwoord	inwoner- aanduiding
Israël	de Staat Israël, Jeruzalem	Israëliisch	Israëliër/Israëli
Italië	de Italiaanse Republiek, Rome	Italiaans	Italiaan
Ivoorkust	de Republiek Ivoorkust, Yamoussoukro	Ivoriaans	Ivoriaan
Jamaica	idem, Kingston	Jamaicaans	Jamaicaan
Japan	idem, Tokyo	Japans	Japanner
Jemen	de Republiek Jemen, Sana	Jemenitisch	Jemeniet
Jordanië	het Hasjemitisch Koninkrijk Jordanië, Amman	Jordaans	Jordaniër
Kaapverdië	de Republiek Kaapverdië, Praia	Kaapverdisch	Kaapverdiër
Kameroen ⁹	de Republiek Kameroen, Yaoundé	Kameroens	Kameroener
Kampuchea [zie Cambodja]			
Kazachstan	idem, Alma-Ata	Kazachs/Kazaks	Kazach/Kazak
Kenya	de Republiek Kenya, Nairobi	Kenyaans	Kenyaan
Kirgizië	de Republiek Kirgyzstan, Bisjkek	Kirgizisch	Kirgies
Kiribati	de Republiek Kiribati, Tarawa	Kiribatisch	Kiribatiër

Land	officiële naam, hoofdstad	bijvoeglijk naamwoord	inwoner- aanduiding
Koeweit	de Staat Koeweit, Koeweit	Koeweits	Koeweiter/Koeweiti
Kroatië	idem, Zagreb	Kroatisch	Kroaat
Laos	de Democratische Volksrepubliek Laos, Vientiane	Laotiaans	Laotiaan
Lesotho	het Koninkrijk Lesotho, Maseru	Lesothaans	Lesothaan
Letland	de Republiek Letland, Riga	Letlands	Let/Letlander
Libanon	de Republiek Libanon, Beiroet	Libanees	Libanees
Liberia	de Republiek Liberia, Monrovia	Liberiaans	Liberiaan
Libië	de Grote Libisch-Arabische Socialistische Volks-Jamahiriyah, Tripoli	Libisch	Libiër
Liechtenstein	het Vorstendom Liechtenstein, Vaduz	Liechtensteins	Liechtensteiner
Litouwen	de Republiek Litouwen, Vilnius	Litouws	Litouwer
Luxemburg	het Groothertogdom Luxemburg, Luxemburg	Luxemburgs	Luxemburger
Macau	idem, Macau	Macaus	Macauer
Madagaskar ¹⁰	de Democratische Republiek Madagaskar, Antananarivo	Malagassisch	Malagassiër

Land	officiële naam, hoofdstad	bijvoeglijk naamwoord	inwoner-aanduiding
Malawi	de Republiek Malawi, Lilongwe	Malawisch	Malawiër
Maldiven, de	de Republiek der Maldiven, Male	Maldivisch	Maldiviër
Maleisië	de Federatie Maleisië, Kuala Lumpur	Maleisisch ¹¹	Maleisiër
Mali	de Republiek Mali, Bamako	Malinees	Malinees
Malta	de Republiek Malta, Valletta	Maltees ¹²	Maltees
Marokko	het Koninkrijk Marokko, Rabat	Marokkaans	Marokkaan
Marshalleilanden, de	de Republiek der Marshalleilanden, Majuro	Marshalleilands	Marshalleilander
Martinique	het Departement Martinique, Fort-de-France	Martinikaans	Martinikaan
Mauritanië	de Islamitische Republiek Mauritanië, Nouakchott	Mauritaans	Mauritaniër
Mauritius	idem, Port Louis	Mauritiaans	Mauritiaan
Mexico	de Mexicaanse Verenigde Staten, Mexico-stad	Mexicaans	Mexicaan
Micronesia¹³	de Federale Staten van Micronesia, Kolonia	Micronesisch	Micronesiër
Moldavië	idem, Chisinau	Moldavisch	Moldaviër

Land	officiële naam, hoofdstad	bijvoeglijk naamwoord	inwoner- aanduiding
Monaco	het Vorstendom Monaco, Monaco	Monegaskisch	Monegask
Mongolië	de Republiek Mongolië, Ulaanbaatar	Mongools ¹⁴	Mongoliër
Montserrat	idem, Plymouth	Montserratataans	Montserratataan
Mozambique	de Volksrepubliek Mozambique, Maputo	Mozambikaans	Mozambikaan
Myanmar (Birma) ¹⁵	de Unie van Myanmar, Rangoon	Myanmarees; Birmees/Birmaans	Myanmarees; Birmees/Birmaan
Namibië	de Republiek Namibië, Windhoek	Namibisch	Namibiër
Nauru	de Republiek Nauru, Yaren	Nauruaans	Nauruaan
Nederlandse Antillen, de	idem, Willemstad	Nederlands- Antilliaans	Nederlands-Antilliaan
Nepal	het Koninkrijk Nepal, Kathmandu	Nepalees	Nepalees
Nicaragua	de Republiek Nicaragua, Managua	Nicaraguaans	Nicaraguaan
Nieuw-Caledonië	idem, Nouméa	Nieuwcaledonisch	Nieuwcaledoniër
Nieuw-Zeeland	idem, Wellington	Nieuwzeelands	Nieuwzeelander
Niger	de Republiek Niger, Niamey	Nigerees	Nigerees

Land	officiële naam, hoofdstad	bijvoeglijk naamwoord	inwoner-aanduiding
Nigeria	de Federale Republiek Nigeria, Lagos	Nigeriaans	Nigeriaan
Noordelijke Marianen, de	het Gemenebest der Noordelijke Marianen, Saipan	Mariaans	Mariaan
Noord-Korea	de Democratische Volksrepubliek Korea, Pyongyang	Noordkoreaans	Noordkoreaan
Noorwegen	het Koninkrijk Noorwegen, Oslo	Noors	Noor
Norfolk	het Territorium Norfolk-eiland, Kingston	Norfolkeilands	Norfolkeilander
Oekraïne	de Republiek Oekraïne, Kiev ¹⁶	Oekraïens	Oekraïner
Oezbekistan	de Republiek Oezbekistan Tasjkent	Oezbeeks	Oezbeek
Oman	het Sultanaat Oman, Masqat	Omanitisch/Omaans	Omaniet/omschrijving
Oostenrijk	de Republiek Oostenrijk, Wenen	Oostenrijks	Oostenrijker
Pakistan	de Islamitische Republiek Pakistan, Islamabad	Pakistaans	Pakistaan/Pakistani
Panama	de Republiek Panama, Panama-stad	Panamees	Panamees
Papoea-Nieuw-Guinea	idem, Port Moresby	omschrijving	omschrijving
Paraguay	de Republiek Paraguay, Asunción	Paraguees/ Paraguayaans	Paraguees/ Paraguayaan

Land	officiële naam, hoofdstad	bijvoeglijk naamwoord	inwoner-aanduiding
Peru	de Republiek Peru, Lima	Peruaans/Peruviaans	Peruaan/Peruviaan
Pitcairneilanden, de	de Kolonie der Pitcairneilanden, Adamstown	Pitcairneilands	Pitcairneilander
Polen	de Republiek Polen, Warschau	Pools	Pool
Portugal	de Portugese Republiek, Lissabon	Portugees	Portugees
Puerto Rico/Porto Rico	het Gemenebest Puerto Rico/Porto Rico, San Juan	Puertoricaans/ Portoricaans	Puertoricaan/ Portoricaan
Qatar	de Staat Qatar, Dawhah	Qatarees	Qatarees
Réunion	het Departement Réunion, Saint-Denis	Réunions	omschrijving
Roemenië	de Republiek Roemenië, Boekarest	Roemeens	Roemeen
Ruanda	de Republiek Ruanda, Kigali	Ruandees	Ruandees
Rusland	de Russische Federatie, Moskou	Russisch	Rus vrl: Russische/Russin
Saint Kitts en Nevis	de Federatie Saint Christopher en Nevis, Basseterre	omschrijving	omschrijving
Saint Lucia	idem, Castries	omschrijving	omschrijving
Saint-Pierre en Miquelon	idem, Saint-Pierre	omschrijving	omschrijving
Saint Vincent en de Grenadines	idem, Kingstown	omschrijving	omschrijving

Land	officiële naam, hoofdstad	bijvoeglijk naamwoord	inwoner-aanduiding
Salomonseilanden, de	idem, Honiara	omschrijving	omschrijving
San Marino	de Republiek San Marino, San Marino	Sanmarinees	Sanmarinees
Sao Tomé en Príncipe	de Democratische Republiek Sao Tomé en Príncipe, Sao Tomé	omschrijving	omschrijving
Saudi-Arabië	het Koninkrijk Saudi-Arabië, Riyad	Saudiarabisch/ Saudisch	Saudiër/Saudi
Senegal	de Republiek Senegal, Dakar	Senegalees	Senegalees
Servië - Montenegro	de Federale Republiek Joegoslavië, Belgrado	Servisch Montenegrijns	Serviër Montenegrijn
Seychellen, de	de Republiek der Seychellen, Victoria	Seychels	Seycheller
Sierra Leone	de Republiek Sierra Leone, Freetown	Sierraleoons	Sierraleoner
Singapore	de Republiek Singapore, Singapore	Singaporaans	Singaporaan
Sint-Helena	idem, Jamestown	Sint-Heleens	Sint-Helener
Slovenië	de Republiek Slovenië, Ljubljana	Sloveens	Sloveen
Slowakije/Slovakije ¹⁷	de Slowaakse/Slovaakse Republiek, Bratislava	Slowaaks/Slovaaks	Slowaak/Slovaak

Land	officiële naam, hoofdstad	bijvoeglijk naamwoord	inwoner-aanduiding
Somalië	de Democratische Republiek Somalië, Mogadishu	Somalisch	Somaliër
Spanje	het Koninkrijk Spanje, Madrid	Spaans	Spanjaard
Spitsbergen	Spitsbergen en Jan Mayen, Longyearbyen	omschrijving	omschrijving
Sri Lanka	de Democratische Socialistische Republiek Sri Lanka, Colombo	Srilankaans	Srilankaan
Sudan	de Republiek Sudan, Khartum	Sudanees	Sudanees
Suriname	de Republiek Suriname, Paramaribo	Surinaams	Surinamer
Swaziland	het Koninkrijk Swaziland, Mbabane	Swazisch	Swaziër
Syrië	de Arabische Republiek Syrië, Damascus	Syrisch	Syriër
Tadzjikistan	idem, Doesjanbe	Tadzjiëks	Tadzjiëk
Taiwan	idem, Taipei	Taiwanees	Taiwanees
Tanzania	de Verenigde Republiek Tanzania, Dodoma ¹⁸	Tanzaniaans	Tanzaniaan
Thailand	het Koninkrijk Thailand, Bangkok	Thais/Thailands	Thailander/Thai
Togo	de Republiek Togo, Lomé	Togolees	Togolees

Land	officiële naam, hoofdstad	bijvoeglijk naamwoord	inwoner-aanduiding
Tokelau-eilanden, de	idem, Fale	Tokelau-eilands	Tokelau-eilander
Tonga	het Koninkrijk Tonga, Nukualofa	Tongaans	Tongaan
Trinidad en Tobago	de Republiek Trinidad en Tobago, Port of Spain	omschrijving	omschrijving
Tsjaad	de Republiek Tsjaad, Njamena	Tsjadisch	Tsjadiër
Tsjechië	de Tsjechische Republiek, Praag	Tsjechisch	Tsjech
Tunesië	de Republiek Tunesië, Tunis	Tunesisch	Tunesiër
Turkije	de Republiek Turkije, Ankara	Turks	Turk
Turkmenistan	de Republiek Turkmenistan, Asjchabad	Turkmeens	Turkmeen
Turks- en Caicoseilanden, de	idem, Grand Turk	omschrijving	omschrijving
Tuvalu	idem, Funafuti	Tuvaluaans	Tuvaluaan
Uganda	de Republiek Uganda, Kampala	Ugandees	Ugandees
Uruguay	de Republiek ten oosten van de Uruguay, Montevideo	Uruguayaans/ Uruguees	Uruguayaan/Uruguees
Vanuatu ¹⁹	de Republiek Vanuatu, Port Vila	Vanuatuuaans	Vanuatuiaan
Vaticaanstad	de Staat Vaticaanstad, Vaticaanstad	Vaticaanse	omschrijving

Land	officiële naam, hoofdstad	bijvoeglijk naamwoord	inwoner-aanduiding
Venezuela	de Republiek Venezuela, Caracas	Venezolaans	Venezolaan
Verenigde Arabische Emiraten, de	idem, Abu Dhabi	omschrijving	omschrijving
Verenigde Staten van Amerika, de	idem, Washington	Amerikaans	Amerikaan
Verenigd Koninkrijk, het/ Groot-Brittannië²⁰	het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, Londen	omschrijving/Brits	Brit
Vietnam	de Socialistische Republiek Vietnam, Hanoi	Vietnamees	Vietnamees
Wallis en Futuna	de Wallis en Futuna-eilanden, Mata Utu	omschrijving	omschrijving
Westelijke Sahara, de	idem, Ayoun	omschrijving	omschrijving
West-Samoa	de Onafhankelijke Staat West-Samoa, Apia	Westsamoaans	Westsamoaan
Wit-Rusland	de Republiek Wit-Rusland, Minsk	Witrusisch	Witrus
Zaire	de Republiek Zaire, Kinshasa	Zairees	Zairees
Zambia	de Republiek Zambia, Lusaka	Zambiaans	Zambiaan
Zimbabwe	de Republiek Zimbabwe, Harare	Zimbabweans	Zimbabwean

Land	officiële naam, hoofdstad	bijvoeglijk naamwoord	inwoner- aanduiding
Zuid-Afrika	de Republiek Zuid-Afrika, Pretoria/Kaapstad ²¹	Zuidafrikaans	Zuidafrikaan
Zuid-Korea	de Republiek Korea, Seoul	Zuidkoreaans	Zuidkoreaan
Zweden	het Koninkrijk Zweden, Stockholm	Zweeds	Zweed
Zwitserland	de Zwitserse Bondsstaat, Bern	Zwitsers	Zwitser

NOTEN

1. Bolivia
'Sucre' is de constitutionele hoofdstad van Bolivia.
2. Cambodja
Het land zou zeer recentelijk weer voor de naam 'Cambodja' hebben gekozen. Bij het in druk gaan van deze lijst was het de Ministeries van Buitenlandse Zaken in Nederland en België echter nog onduidelijk of deze naamsverandering een formeel karakter heeft.
3. De werkgroep heeft als benaming voor de hoofdstad het exoniem 'Peking' bewaard, omdat zij de indruk heeft dat de donomaam 'Beijing' niet de ruime acceptatie heeft gekregen die men er van had verwacht.
4. 'Estlands' is het bijvoeglijk naamwoord bij de landnaam. Als het om de taal gaat, gebruikt men meestal 'Estisch'.
5. Filipijnen
Hoewel het exoniem met de dubbele -p- ook gangbaar is, is voor de vorm met de enkele -p- gekozen omdat de variant met deze schrijfwijze beter aansluit bij de uitspraak.
6. 'Guyancees' is de meest gangbare vorm in het Caribische Nederlands.
7. Zie noot 6.
8. India
Om verwarring te voorkomen is niet gekozen voor de afleiding 'Indisch'. Deze afleiding kan namelijk ook met 'Nederlands-Indië' geassocieerd worden.
9. Kameroen
Vanwege het feit dat Kameroen twee officiële talen kent, bestaan er ook twee officiële namen voor Kameroen. In deze lijst is daarom voor het exoniem 'Kameroen' gekozen.
10. Madagaskar
Deze naam wordt hier met een -k- geschreven omdat in de lokale naam ook een -k- voorkomt. De hier gegeven vormen van de inwonernaam en het bijvoeglijk naamwoord zijn gehandhaafd daar zij een zekere traditie in de Nederlandse taal hebben en het meest aansluiten bij het lokale gebruik.
11. Maleisië
Het woord 'Maleis' wordt in hoofdzaak gebruikt voor de taal van o.a. Maleisië. Daarom is hier gekozen voor de afleiding Maleisisch.
12. 'Maltees' is thans de meest gebruikelijke vorm voor de inwoneraanduiding en het bijvoeglijk naamwoord bij 'Malta'. Het vooral in historische context betekenisdragende 'Maltezer' is daarom uit de Lijst weggelaten.
13. Micronesia
De Federale Staten van Micronesië zijn recentelijk één soevereine staat geworden onder de naam 'Micronesia'. 'Micronesia' duidt aldus op de staat en 'Micronesië' op het gebied waar de eilanden zich bevinden.
14. De schrijfwijze 'Mongolisch' en 'Mongoliër' voor respectievelijk het bijvoeglijk naamwoord en de inwoneraanduiding laat onverlet het woord 'Mongool' en 'Mongools' als benaming voor respectievelijk een lid van het Mongoolse ras en de Mongoolse taalgroep.

15. Myanmar
Sinds 18 juni 1989 is dit de nieuwe officiële naam voor 'Birma'.
16. Oekraïne
Hoewel wat betreft de hoofdstad geen enkele Nederlandse variant een grote traditie heeft, is de schrijfwijze 'Kiev' het meest gebruikelijk.
17. Slowakije/Slovakije
In Nederland is de naam Slowakije gangbaar en in Vlaanderen Slovakije. Duitse resp. Franse invloed is de oorzaak van dit verschil.
18. Tanzania
Sinds kort is Dar es Salaam niet meer de hoofdstad van Tanzania, maar Dodoma.
19. Vanuatu
De vroegere Nieuwe Hebriden.
20. Verenigd Koninkrijk
De officiële naam luidt: 'the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland'. Nochtans zijn zowel 'Verenigd Koninkrijk' als 'Groot-Brittannië' als landnaam in gebruik.
21. Zuid-Afrika
De residentiehoofdstad wisselt volgens de seizoenen tussen Kaapstad en Pretoria. Vandaar dat beide namen in de lijst zijn opgenomen.

BIJLAGE: ALFABETISCHE LIJST VAN HOOFDSTEDEN

Abu Dhabi	Verenigde Arabische Emiraten, de
Accra	Ghana
Adamstown	Pitcairneilanden, de
Addis Abeba	Ethiopië
Agana	Guam
Algiers	Algerije
Alma-Ata	Kazachstan
Amman	Jordanië
Andorra la Vella	Andorra
Ankara	Turkije
Antananarivo	Madagaskar
Apia	West-Samoa
Asjchabad	Turkmenistan
Asunción	Paraguay
Athene	Griekenland
Avarua	Cookeilanden, de
Ayoun	Westelijke Sahara, de
Bagdad	Irak
Bakoe	Azerbeidzjan
Bamako	Mali
Bandar Seri Begawan	Brunei
Bangkok	Thailand
Bangui	Centraalafrikaanse Republiek, de
Banjul	Gambia
Basse-Terre	Guadeloupe
Beiroet	Libanon
Belgrado	Servië - Montenegro
Belmopan	Belize
Berlijn	Duitsland
Bern	Zwitserland
Bisjkek	Kirgizië
Bissau	Guinee-Bissau
Boedapest	Hongarije
Boekarest	Roemenië
Bogota	Colombia
Brasilia	Brazilië
Bratislava	Slowakije/Slovakije
Brazzaville	Congo
Bridgetown	Barbados
Buenos Aires	Argentinië
Bujumbura	Burundi
Caïro	Egypte

Canberra	Australië
Caracas	Venezuela
Castries	Saint Lucia
Cayenne	Frans-Guyana
Charlotte Amalie	Amerikaanse Maagdeneilanden, de
Chisinau	Moldavië
Colombo	Sri Lanka
Conakry	Guinee
Dakar	Senegal
Damascus	Syrië
Dawhah	Qatar
Dhaka	Bangladesh
Djibouti	Djibouti
Dodoma	Tanzania
Doesjanbe	Tadzjikistan
Dublin	Ierland
Fale	Tokelau-eilanden, de
Flying Fish Cove	Christmaseiland
Fort-de-France	Martinique
Freetown	Sierra Leone
Funafuti	Tuvalu
Gaborone	Botswana
Georgetown	Caymaneilanden, de
Gibraltar	Gibraltar
Grand Turk	Turks- en Caicoseilanden, de
Guatemala-stad	Guatemala
Havana	Cuba
Hanoi	Vietnam
Harare	Zimbabwe
Helsinki/Helsingfors	Finland
Hongkong	Hongkong
Honiara	Salomonseilanden, de
Islamabad	Pakistan
Jakarta	Indonesië
Jamestown	Sint-Helena
Jerevan	Armenië
Jeruzalem	Israël
Kaapstad	Zuid-Afrika
Kabul	Afghanistan
Kampala	Uganda
Kathmandu	Nepal
Khartum	Sudan
Kiev	Oekraïne
Kigali	Ruanda
Kingston	Jamaica

Kingston	Norfolk
Kingstown	Saint Vincent en de Grenadines
Kinshasa	Zaire
Koeweit	Koeweit
Kolonia	Micronesia
Kopenhagen	Denemarken
Koror	Belau
Kuala Lumpur	Maleisië
Lagos	Nigeria
La Paz	Bolivia
Libreville	Gabon
Lilongwe	Malawi
Lima	Peru
Lissabon	Portugal
Ljubljana	Slovenië
Lomé	Togo
Londen	Verenigd Koninkrijk, het/ Groot-Brittannië
Longyearbyen	Spitsbergen
Luanda	Angola
Lusaka	Zambia
Luxemburg	Luxemburg
Macau	Macau
Madrid	Spanje
Majuro	Marshalleilanden, de
Malabo	Equatoriaal-Guinea
Male	Maldiven, de
Managua	Nicaragua
Manamah	Bahrein
Manilla	Filipijnen, de
Maputo	Mozambique
Maseru	Lesotho
Masqat	Oman
Mata Utu	Wallis en Futuna
Mbabane	Swaziland
Mexico-stad	Mexico
Minsk	Wit-Rusland
Mogadishu	Somalië
Monaco	Monaco
Monrovia	Liberia
Montevideo	Uruguay
Moroni	Comoren, de
Moskou	Rusland
Nairobi	Kenya
Nassau	Bahama's, de
Ndjamena	Tsjaad

New Delhi	India
Niamey	Niger
Nicosia	Cyprus
Nouakchott	Mauritanië
Nouméa	Nieuw-Caledonië
Nukualofa	Tonga
Nuuk	Groenland
Oranjestad	Aruba
Oslo	Noorwegen
Ottawa	Canada
Ouagadougou	Burkina Faso
Pago Pago	Amerikaans-Samoa
Panama-stad	Panama
Papeete	Frans-Polynesië
Paramaribo	Suriname
Parijs	Frankrijk
Peking	China
Phnom Penh	Cambodja
Plymouth	Montserrat
Port-au-Prince	Haïti
Port of Spain	Trinidad en Tobago
Port Louis	Mauritius
Port Moresby	Papoea-Nieuw-Guinea
Port Vila	Vanuatu
Porto-Novo	Benin
Praag	Tsjechië
Praia	Kaapverdië
Pretoria	Zuid-Afrika
Pyongyang	Noord-Korea
Quito	Ecuador
Rabat	Marokko
Rangoon	Myanmar (Birma)
Reykjavik	IJsland
Riga	Letland
Riyad	Saudi-Arabië
Road Town	Britse Maagdeneilanden, de
Rome	Italië
Roseau	Dominica
Saint-Denis	Réunion
Saint George's	Grenada
Saint John's	Antigua en Barbuda
Saint-Pierre	Saint-Pierre en Miquelon
Saipan	Noordelijke Marianen, de
Sana	Jemen
San José	Costa Rica

San Juan	Puerto Rico/Porto Rico
San Marino	San Marino
San Salvador	El Salvador
Santiago	Chili
Santo Domingo	Dominicaanse Republiek, de
Sao Tomé	Sao Tomé en Príncipe
Sarajevo	Bosnië - Herzegovina
Seoul	Zuid-Korea
Singapore	Singapore
Sofia	Bulgarije
Stanley	Falklandeilanden, de
Stockholm	Zweden
Sucre	Bolivia
Suva	Fiji
Taipei	Taiwan
Tallinn	Estland
Tarawa	Kiribati
Tasjkent	Oezbekistan
Tbilisi	Georgië
Teheran	Iran
Tegucigalpa	Honduras
The Valley	Anguilla
Thimphu	Bhutan
Thorshavn	Faeröer, de
Tirana	Albanië
Tokyo	Japan
Tripoli	Libië
Tunis	Tunesië
Ulaanbaatar	Mongolië
Vaduz	Liechtenstein
Valletta	Malta
Vaticaanstad	Vaticaanstad
Victoria	Seychellen, de
Vilnius	Litouwen
Vientiane	Laos
Warschau	Polen
Washington	Verenigde Staten van Amerika, de
Wellington	Nieuw-Zeeland
Wenen	Oostenrijk
Willemstad	Nederlandse Antillen, de
Windhoek	Namibië
Yamoussoukro	Ivoorkust
Yaren	Nauru
Yaoundé	Kameroen
Zagreb	Kroatië

De schrijfwijze van buitenlandse aardrijkskundige namen in kranten, atlassen, etc. is zeer uiteenlopend, want gebaseerd op geheel verschillende bronnen. Er bestaat een lijst van landnamen van de (Nederlandse) Commissie voor de Spelling van Buitenlandse Aardrijkskundige Namen (CBAN), een lijst van het ANP, een lijst in de ANS. Daarnaast hanteren diverse kranten, atlassen en overheidsinstellingen hun eigen schrijfwijzen. Een algehele verwarring is hiervan het gevolg. We treffen Peking aan naast Beijing, Koeweit naast Kuwayt, Kowayt en Kuweit, Tsjaad naast Tchad, Fillipijnen naast Filipijnen, enz. enz.

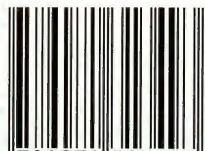
Om aan deze verwarring een einde te maken is door de Nederlandse Taalunie een Nederlands-Vlaamse Werkgroep Buitenlandse Aardrijkskundige Namen ingesteld. In deze Werkgroep waren zowel deskundigen (naamkundigen en geografen) vertegenwoordigd als representanten van 'belangenorganisaties' (persbureaus: ANP en Belga; ministeries; de Europese Commissie).

De Werkgroep gaat uit van het beginsel dat de namen van landen, inwoners en hoofdsteden in principe geschreven moeten worden zoals dat in het land zelf gangbaar is. Op deze algemene regel bestaan echter zeer veel uitzonderingen. Die uitzonderingen zijn terug te voeren op twee categorieën: (1) in het Nederlands bestaat er een gangbare naam voor zo'n land of hoofdstad (dus: Brazilië en Lissabon i.p.v. Brasil en Lisboa) en (2) de spelling van de land- of hoofstadnaam leidt tot verwarring omtrent de juiste uitspraak (dus: Manilla i.p.v. Manila).

De Nederlandse Taalunie hoopt dat deze lijst, die aanbevolen wordt door het Comité van Ministers van de Taalunie, aan de geschetste verwarring een einde zal maken. Zij zal op zo kort mogelijke termijn verder werken aan een lijst die de namen van andere belangrijke steden en regio's bevat.

Stichting Bibliographia Neerlandica
's-Gravenhage

ISBN 90-71313-49-2

9 789071 313493

NUGI 671